

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Karla Šimky a soudců Evy Šonkové a Tomáše Kocourka v právní věci žalobce: **R. N.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2023, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-VL13-2023, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 9. 2023, č. j. 41 Az 19/2023-46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce požádal o mezinárodní ochranu, kterou mu žalovaný neudělil podle žádného z ustanovení zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Proti rozhodnutí žalovaného podal proto žalobu, kterou Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) odmítl kvůli nedoplnění žalobních bodů. V žalobě byly uvedeny pouze obecné a neurčité námitky, které žalobce ani na výzvu krajského soudu nekonkretizoval.

II. Argumentace účastníků řízení

[2] Žalobce (dále též „stěžovatel“) brojí proti napadenému usnesení kasační stížností, v níž namítá, že krajský soud neměl jeho „blanketní“ návrh (slovy stěžovatele) „zamítnout“. Nejprve měl vyhovět jeho žádosti o ustanovení zástupce, protože žalobce sám nedisponoval schopností relevantního doplnění, což také tvrdil a bylo to i z podání zjevné. Poté měl krajský soud vyzvat zástupce k doplnění žaloby. Navrhl proto zrušení rozhodnutí a nové projednání věci krajským soudem.

[3] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu. Měl za to, že stěžovatel byl standardně vyzván k doplnění žaloby se stanovením lhůty. Nadto upozornil na skutečnost, že žaloba byla zjevně sepsána Organizací pro pomoc uprchlíkům, nerozumí tedy, proč stěžovatel nadále s touto organizací nespolečupracoval. Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[4] Při posuzování kasační stížnosti Nejvyšší správní soud hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Dovedil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[5] Nejvyšší správní soud neshledal, že by byl naplněn některý z výše uvedených důvodů, a proto kasační stížnost vyhodnotil jako nepřijatelnou. Jediná námitka stěžovatele byla, že krajský soud mu měl ustanovit zástupce, neboť sám nebyl schopen doplnění žalobních bodů. Nic dalšího stěžovatel nenamítá.

[6] Krajský soud je vázán při rozhodování o ustanovení zástupce podmínkami v § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. Podle tohoto ustanovení *navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.*

[7] V řízení před krajským soudem byl stěžovatel osvobozen od soudních poplatků ze zákona. Skutečnost, že stěžovateli svědčí věcné osvobození od soudního poplatku, sama o sobě neznamená splnění jedné z podmínek pro ustanovení zástupce podle (tehdy) § 35 odst. 8 (nyní odst. 10) s. ř. s., pro které je podstatné splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků pro nedostatek prostředků (nejde-li o zjevně neúspěšný návrh). Soud proto musí pro účely rozhodnutí o ustanovení zástupce posuzovat, zda jsou splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků stanovené v § 36 odst. 3 s. ř. s. (tj. nedostatek prostředků) i v těch případech, kdy se k řízení váže věcné osvobození od soudních poplatků (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2011, č. j. 4 Azs 22/2011-46).

[8] Ze spisu krajského soudu vyplývá, že stěžovatel ani na výzvu krajského soudu nedoplnil potřebné informace k posouzení jeho návrhu na ustanovení zástupce. Krajský

pokračování

soud tedy neměl jinou možnost než stěžovatelův návrh zamítnout a zástupce neustanovit. Písemnosti týkající se výše popsanych úkonů krajského soudu byly žalobci řádně doručeny. Zasílány byly vždy na v dané době aktuální adresy, na nichž byl evidován, a v některých případech i na adresy, na nichž se dle soudem zjištěných informací mohl v dané době fakticky zdržovat. Některé zásilky stěžovatel převzal, většinu však nikoli, takže byly v souladu se zákonem doručeny fikcí.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[9] Ze shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. V úvahu s ohledem na stížní námitky připadalo zejména zásadní pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Z ničeho, co stěžovatel tvrdil, ani z obsahu spisu není patrné, že by se krajský soud nějakého takového pochybení dopustil. Kasační stížnost proto Nejvyšší správní soud podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[10] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namístě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rozsah jeho úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. května 2025

Karel Šimka
předseda senátu